

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЦІННІСНІ КОМПЕТЕНЦІЇ ФАХІВЦЯ»

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Спеціальність	076 Підприємництво та торгівля
Освітня програма	«Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
Тривалість викладання	4-й семестр (7,8 чверть)
Заняття	
лекції	2 години на тиждень
практичні заняття	2 години на тиждень
Мова викладання	українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»: <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=5122>

Кафедра, що викладає Менеджменту

Викладачі:

Варяниченко Олена Володимирівна (лекції)
доцент, кандидат економічних наук

Персональна сторінка:

<https://mvs.nmu.org.ua/ua/teachers/Varyanichenko/>

E-mail:

Varyanichenko.ov@nmu.one

Архипенко Тетяна Анатоліївна (практичні)
асистент

Персональна сторінка: <https://cutt.ly/Je2Njbr5>

E-mail:

Arkhyenko.Te.A@nmu.one

1. Анотація до курсу

Освітня компонента «Ціннісні компетенції фахівця» належить до переліку обов'язкових навчальних дисциплін, що пропонуються в рамках циклу фахової підготовки.

Дисципліна «Ціннісні компетенції фахівця» демонструє яким чином відбувається практичне формування компетентностей на основі ціннісної орієнтації.

Вивчення дисципліни дозволить фахівцям з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності застосовувати отримані знання та вміння ефективно й творчо як в міжособистісних відносинах так і в професійних ситуаціях.

На заняттях визначемо сутність цінностей, їх основне функціональне призначення, яке становить вищий рівень людських потреб, а особливо цінностей молодих фахівців як майбутнього країни, гарантів суспільного прогресу.

Ми разом доведемо, що компетентність – поняття, яке логічно походить від ставлень до цінностей та від знань до умінь.

Обґрунтуємо складові професійної компетентності майбутніх фахівців з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності щодо ефективного виконання професійних обов'язків.

2. Мета та завдання курсу

Мета дисципліни – формування компетентностей та системи цінностей, які забезпечують світоглядну, комунікативну, етичну основу сучасної особистості; створюють підґрунтя для формування конкурентоспроможного фахівця в сфері підприємництва та торгівлі, здатного приймати рішення і нести за них відповідальність та працювати в команді, готового до постійного самовдосконалення, адаптування до змін в умовах мінливого середовища.

Завдання курсу:

- розуміти сутність компетентнісного підходу та роль культури й цінностей у підготовці фахівців для сучасного ринку праці та управлінні професійною кар'єрою;
- дослідити особливості роботи фахівця в міжнародному середовищі;
- напрацювати спроможність управляти часом та кар'єрою фахівця як складовою відповідальності та автономії;
- розуміти роль інформації та комунікацій у роботі фахівця;
- навчитися творчо мислити та формувати креативну особистість фахівця;
- розвивати вміння приймати рішення;
- навчитися бути етичним та відповідальним у діяльності;
- ознайомитися з тенденціями екологізації та сталого розвитку суспільства;
- навчитися вести наукові дослідження;
- засвоїти сутність процесів планування і контролю проєктів та формування проєктної команди.

3. Результати навчання (дисциплінарні)

- розуміти теорію компетентності, застосовувати компетентнісний підхід, який враховує вимоги сучасного ринку праці, мати навички самостійного визначення освітніх цілей та професійного прозвитку;
- асоціювати себе як члена громадянського суспільства, розуміти роль культури, цінностей та верховенства права у професійній діяльності;

- розрізняти правові документи щодо регулювання процесу отримання вищої освіти, міжнародної діяльності підприємства, охорони навколишнього середовища;
- описувати особливості міжнародного середовища, пояснювати особливості міжкультурної складової комунікативної ситуації та відповідної поведінкової реакції, поважати культурне різноманіття;
- демонструвати вміння управляти часом та кар'єрою фахівця як складовою відповідальності та автономії;
- здійснювати комунікативний процес з урахуванням специфіки фаху, збирати інформацію та знаходити освітні ресурси для планування можливості професійного розвитку;
- формувати креативну особистість фахівця, виявляти та використовувати творчий потенціал людини, розвивати талант, використовувати критичне мислення та креативні методи для виявлення та розв'язання проблемних ситуацій;
- класифікувати рішення, знати методи, стилі та підходи до прийняття рішень, демонструвати вміння приймати рішення;
- знати етичні норми та моральні орієнтири, діяти на основі етичних міркувань та моральних принципів, будувати діловий імідж фахівця;
- знати моделі кар'єри, планувати та управляти професійною кар'єрою фахівця з підприємництва та торгівлі;
- пояснювати основи корпоративної соціальної відповідальності та соціального підприємництва, діяти соціально відповідально у сучасному світі;
- розуміти основи наукових досліджень, відтворювати наукові цінності, аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань з підприємництва та торгівлі;
- виявляти міжнародні еколого-економічні проблеми, визначати напрями екологізації та сталого розвитку суспільства, діяти соціально відповідально;
- демонструвати знання зі структуризації проєкту, планувати та контролювати проєкти;
- формувати й розвивати команду проєкту, аналізувати ролі членів команди проєкту, працювати ефективно у складі команди.

4. Структура курсу

Вид заняття	Внесок в загальну оцінку, %
ЛЕКЦІЇ	
1. Компетентністний підхід у підготовці фахівців для сучасного ринку праці	
1.1. Європейський простір вищої освіти як складова асоційованого членства України в ЄС	
1.2. Спеціальні та загальні компетентності. Компетентності та результати навчання	

Вид заняття	Внесок в загальну оцінку, %
1.3. Можливості українських здобувачів освіти в Європейському просторі вищої освіти	
2. Роль культури та цінностей у професійній діяльності фахівця	
2.1. Культура у сучасному світі. Артефакти культури, її характерні ознаки	
2.2. Організаційний клімат та організаційна культура: їхній вплив на кар'єрне становлення молодих фахівців	
2.3. Культура та уявлення про справедливість. Громадянське суспільство та верховенство права як цінності фахівця	
3. Особливості роботи фахівця у міжнародному середовищі	
3.1. Особливості міжнародного середовища та міжнародного бізнесу	
3.2. Міжнародні колективи та категорії персоналу (експатріанти, місцеві громадяни, вихідці з третіх країн, інпатріанти)	
3.3. Конвергенція та дивергенція культур у сучасному світі. Моноактивні, поліактивні та реактивні культури. Низькоконтекстуальні та висококонтекстуальні культури	
3.4. Особливості ділових культур країн-партнерів України	
4. Управління часом та кар'єрою фахівця як складові відповідальності та автономії	
4.1. Аналіз витрат часу в системі таймменеджменту	
4.2. Планування робочого часу. Прийняття рішень про пріоритети в таймменеджменті	
4.3. Принципи управління та планування власної кар'єрної стратегії фахівцем з урахуванням таймменеджменту	
5. Роль інформації та комунікацій у роботі фахівця	
5.1. Значення інформації у сучасному світі, її класифікація, вимоги до неї. Категорії інформації	
5.2. Поняття, характеристики та різновиди комунікацій	
5.3. Психофізіологічні та соціокультурні перешкоди у комунікаціях. Підвищення ефективності комунікацій	
6. Мислення та творчий потенціал фахівця як особистості	
6.1. Властивості критичного мислення та розуміння інформації	
6.2. Використання у діяльності фахівця аналізу, синтезу та порівняння	
6.3. Критична оцінка інформаційних потоків та опрацювання інформації з різних джерел	
7. Формування креативної особистості фахівця	
7.1. Процес і природа ефективного мислення	
7.2. Етапи креативного процесу. Форми виявлення, розвитку і використання творчого потенціалу людини	
7.3. Креативні методи постановки та аналізу проблем у діяльності фахівця	
8. Уміння приймати рішення як компетентність фахівця	
8.1. Етапи процесу прийняття рішення та класифікація рішень	

Вид заняття	Внесок в загальну оцінку, %
8.2. Фактори впливу на прийняття рішень. Стадії технології ухвалення рішення в організації. Кількісні та якісні методи обґрунтування та прийняття рішень	
8.3. Стили прийняття рішень. Підходи до прийняття рішень: дерево рішень, метод риби, метод майндмеппінгу (ментальних карт)	
<i>Тестова контрольна робота</i>	30
9. Етика та відповідальність у діяльності фахівця	
9.1. Етичні норми та моральні орієнтири у діяльності фахівця	
9.2. Мовна культура ділової розмови	
9.3. Основи побудови ділового іміджу фахівця	
10. Професійна кар'єра майбутнього фахівця	
10.1. Поняття професійної кар'єри, класифікація, ділова кар'єра та її типологія	
10.2. Моделі кар'єри, її види й етапи. Зміст ділової кар'єри, фактори формування кар'єри	
10.3. Механізми кар'єри, управління кар'єрою	
11. Соціальна відповідальність у сучасному світі	
11.1. Концептуальні основи розвитку корпоративної соціальної відповідальності	
11.2. Стратегія соціально відповідальної поведінки в ринковому середовищі	
11.3. Соціальне підприємництво як форма соціальної відповідальності	
12. Основи наукових досліджень	
12.1. Сутність, предмет та метод наукових досліджень	
12.2. Методологія та методи наукових досліджень	
12.3. Організація наукових досліджень	
13. Екологізація та сталий розвиток суспільства	
13.1. Суть та значення відповідального ставлення організацій до довкілля	
13.2. Міжнародні документи щодо навколишнього середовища (Цілі розвитку тисячоліття, Декларація Ріо-де-Жанейро тощо) та стандарти екологічного менеджменту (серія ISO 14000). Законодавство України про охорону навколишнього середовища	
13.3. Міжнародні еколого-економічні проблеми взаємодії між природною та антропогенною складовими	
13.4. Цілі сталого розвитку: Україна	
14. Основи планування і контролю проєктів	
14.1. Структуризація проєкту	
14.2. Сітьове і календарне планування	
14.3. Планування ресурсів, витрат і проєктного бюджету	
15. Формування та розвиток команди проєкту	
15.1. Роботи з формування команди. Аналіз ролей членів команди (тест Белбіна)	
15.2. Управління конфліктами в проєкті. Критичні області поведінки	

Вид заняття	Внесок в загальну оцінку, %
персоналу в процесі виконання проєкту	
15.3. Лідерство і мотивація в команді. Навчання поведінці в команді	
<i>Тестова контрольна робота</i>	20
ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	
1. Ціннісні компетенції вітчизняних компаній різних видів економічної діяльності. Побудова профілю компанії <i>Індивідуальне завдання - підготовка та представлення презентації</i>	6
2. Теорія компетентності <i>Участь у дебатах, робота в команді</i>	4
3. Особливості ділових культур країн-партнерів України <i>Індивідуальне завдання - підготовка та представлення презентації</i>	4
4. Система управління часом <i>Індивідуальне завдання - заповнення складових елементів піраміди Франкліна</i>	6
5. Роль інформації та комунікацій у роботі фахівця <i>Участь в обговоренні питань щодо ролі інформації та комунікацій у роботі фахівця</i>	4
6. Мислення, творчий потенціал, креативність фахівця та талант <i>Робота в команді з написання есе на тему: «Що таке талант і як його розвивати»</i>	4
7. Етапи процесу прийняття рішення та класифікація рішень <i>Участь в обговоренні питань щодо процесу прийняття управлінського рішення та класифікації рішень</i>	4
8. Візуалізація та структурування інформації за допомогою ментальних карт <i>Індивідуальне завдання - підготовка та представлення ментальної карти «Моя майбутня професія» або за темою, яка узгоджена з викладачем</i>	6
9. Критичний аналіз інформації методом Fishbone <i>Робота в команді над побудовою діаграми Ісікави щодо запропонованої проблеми</i>	4
10. Секрети кар'єри успішних особистостей <i>Участь в обговоренні прикладів кар'єри успішних особистостей</i>	4
11. Міжнародні еколого-економічні проблеми <i>Участь в обговоренні сучасних еколого-економічних проблем людства</i>	4
Загальна кількість	100

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

На навчальних заняттях здобувачі повинні мати: гаджети з можливістю підключення до Інтернету; перевірений доступ до системи Moodle та застосунків Microsoft Office, зокрема MS Teams; інстальований на ПК та /або мобільних

гаджетах пакет програм Microsoft Office (Word, Excel, Power Point); активований акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one) на Office365.

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

Загальні критерії досягнення результатів навчання відповідають описам 6-го кваліфікаційного рівня НРК.

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати **підсумкову оцінку** з навчальної дисципліни **на підставі поточного оцінювання знань** за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та виконання і захисту практичних робіт складатиме не менше 60 балів.

Теоретична частина оцінюється за результатами здачі 2 контрольних тестових робіт, які містить тестові закриті запитання (чотири варіанти відповідей, одна відповідь правильна). Правильна відповідь на тест оцінюється у 2 бали. Лекційна тестова контрольна робота 1 включає 15 тестів - максимально оцінюються у 30 балів (15 тестів × 2 бали/тест), лекційна тестова контрольна робота 2 включає 10 тестів - максимально оцінюються у 20 балів (10 тестів × 2 бали/тест). Загалом отримується **максимум 50 балів**, тобто 50% від оцінки за освітній компонент.

Практична частина оцінюється за результатами виконання індивідуальних завдань, демонстрації та обговорення презентацій, участі у дебатах та дискусіях тощо (див. в таблиці розділу 4). У сумі за практичну частину курсу при поточному оцінюванні отримується **максимум 50 балів**, тобто 50% від оцінки за освітній компонент.

Отримані бали за теоретичну та практичну частини додаються і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

Максимальне оцінювання поточного контролю в балах:

Теоретична частина	Практична частина	Разом
50	50	100

6.3. Критерії оцінювання підсумкової роботи. У випадку якщо здобувач вищої освіти за поточною успішністю отримав менше 60 балів та/або прагне

поліпшити оцінку проводиться **підсумкове оцінювання (іспит)** під час сесії..

Іспит проводиться у вигляді комплексної контрольної роботи, яка включає запитання з теоретичної та практичної частини курсу. Білет складається з **25 тестових завдань** з чотирма варіантами відповідей (одна відповідь правильна), оцінюється у 2 бали за 1 тест (**разом 50 балів**) та **1 практичного творчого завдання** з побудови ментальної карти за запропонованою викладачем тематикою з практичної частини, яке оцінюється максимум у 50 балів (**разом 50 балів**). Отримані бали за теоретичну та практичну частину курсу додаються (результуюча оцінка за комплексну контрольну роботу) і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за підсумковою роботою здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатів навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадкування даних чи фактів), що можуть використовуватися в освітньому процесі. Політика щодо академічної доброчесності регламентується: -

«Положенням про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка» <https://cutt.ly/IBesJEc>;

- Кодексом академічної доброчесності

https://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/Code%20of%20Academic%20Integrity.pdf .

7.2. Комунікаційна політика. Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту або до групи в Teams..

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота у рамках дисципліни дистанційно у додатку Microsoft Moodle (www.do.nmu.org.ua).

Правила на заняттях при дистанційному навчанні (за умови наявності потужного інтернету та світла):

- візуальний контакт,
- увімкнути камери,
- виключити мікрофон, включати за необхідності виступу,
- проявляти активність,
- дотримуватися регламенту.

7.3. Політика щодо перескладання. Якщо здобувач не отримав оцінку з підсумкового оцінювання за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний), то із дозволу деканату відбувається перескладання.

Повторне складання підсумкового контролю з навчальної дисципліни, коли здобувач отримав оцінку «незадовільно» (нижче 60-ти балів), допускається не більше двох разів. Спроби здобувача виправити оцінку й не допустити академічної заборгованості обмежуються терміном в один місяць після закінчення екзаменаційної сесії.

Прийом першої перездачі здійснюється викладачем, який викладав матеріал навчальної дисципліни. Прийом другої – комісією у складі трьох осіб: викладача, який викладав дисципліну; завідувача кафедри; представника деканату або викладача кафедри. Рішення комісії є остаточним.

У разі підтвердження комісією оцінки «незадовільно» або неявки студента на засідання комісії без поважних причин, комісія сповіщає про це декана факультету (директора інституту) для підготовки наказу ректора про відрахування студента за академічну неуспішність або визначення умов повторного вивчення цієї дисципліни.

Результати ліквідації академічної заборгованості заносяться в окрему відомість.

Детальніше дивитися:

- Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти / Нац. техн. унт «Дніпровська політехніка» (із змінами та доповненнями від 18.09.2018, 11.12.2018 та 08.12.2021, затвердженими Вченою радою університету). Дніпро: НТУ «ДП», 2018. 26 с. URL: <http://surl.li/bgpuz>

- Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка». Дніпро, НТУ «ДП», 2018. 14 с. (зі змінами та доповненнями, затвердженими Вченою радою НТУ «Дніпровська політехніка» від 26.03.2019 р.). URL: <http://surl.li/erhze>

7.4. Політика щодо оскарження оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку: подати письмову заяву до декана факультету та далі рухатися процедурою оскарження, викладеною у Кодексі академічної доброчесності

https://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/Code%20of%20Academic%20Integrity.pdf.

7.5. Відвідування занять. Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту.

За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням з викладачем курсу.

8. Рекомендовані джерела інформації

Базові

1. Блага Н. В. Управління проєктами : навч. посіб. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 152 с. URL: <https://cutt.ly/veS93c9G>
2. Бліхара В. С. Етика та естетика: навч.-метод. посіб. Львів: ПП «Арал», 2018. 204 с. URL: <https://cutt.ly/xeS93KeK>
3. Гайдученко С. О. Організаційна культура : консп. лекцій. Харків : ХНУМГ ім. Бекетова, 2020. 75 с. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/356030187.pdf>
4. Дученко М.М., Шевчук О.А. Бізнес-етика: навч. посіб. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. 56 с. URL: <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/c8c80c25-c82f-46ff-8e7c-c924e9585f5d/content>
5. Жукова О. А., Комишана А. І. Компетентнісний підхід у вищій школі: теорія та практика : моногр. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. 264 с. URL: <https://doi.org/10.26565/9789662856729>
6. Леськів Г. З., Левків Г. Я., Бліхар М. М., Гобела В. В., Подра О. П., Коваль Г. В. Самоменеджмент : навч. посіб. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 280 с. URL: <https://cutt.ly/leS93XDV>
7. Мирончук Н. М. Основи самоорганізації у професійній діяльності: навч.-метод. посіб. Житомир: Житомирський державний університет ім. І.Франка, 2020. 133 с. URL: <https://cutt.ly/eeS93BQP>
8. Перерва П. Г. Міжнародний менеджмент: основні поняття: навч.-метод. посіб. Харків, 2020. 38 с. URL: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/49546>
9. Петруня Ю.Є., Літовченко Б. В., Пасічник Т. О. Прийняття управлінських рішень: навч. посіб. Дніпро: Університет митної справи та фінансів, 2020. 276 с. URL: <https://cutt.ly/YeS93M9b>
10. Посібник з планування внутрішньої комунікації. URL: https://eu4pfm.com.ua/wp-content/uploads/2021/06/EU4PFM_148x2103mm.pdf
11. Семенов О.М. Академічна культура дослідника: європейський та національний контексти: навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2021. 216 с. URL: https://jmm.sspu.edu.ua/images/2021/kursi_vse/ACR_course/pocibnik/ResearcherAcademic_Culture_EURDOC02a61.pdf

Додаткові

1. Венгерська, Н. Формування зеленої корпоративної культури підприємств сталеварної промисловості в контексті смартизації та

- декарбонізації виробництва. *Економіка та суспільство*. 2023. №56. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-56-102>
2. Галушка В. Теоретико-методичні засади управління проектами. *Філософія права*. 2020. №7. С.430–434. URL: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2020/7/73.pdf>
3. Гончар, Л. Формування культури професійної діяльності майбутніх менеджерів: психолого-педагогічні аспекти. *Український Педагогічний журнал*, 2020. №1, С. 95–99. URL: <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2020-1-95-99>
4. Іванова М.І., Варяниченко О.В. Вплив корпоративної соціальної відповідальності на діяльність бізнес-компаній. *Соціальна відповідальність влади, бізнесу, громадян*: монографія: у 2-х т. / за ред. Г.Г. Півняк; М-во освіти і науки України; Нац. гірн. ун-т. Дніпро: НГУ, 2014. Т.1. С. 111–116. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2015_2%282%29__23
5. Іванова М.І., Варяниченко О.В. Переваги та ризики євроінтеграції України. *Науковий журнал «Молодий вчений»*. 2015. № 2 (17). Частина 2, С. 91–94. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2015_2%282%29__23
6. Іванова М.І., Варяниченко О.В. Особливості використання сучасних технологій менеджменту персоналу: теоретичний аспект. *Економіка та право*. Серія: Економіка. 2016. №2 (44). С. 83–87. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/есрес_2016_2_14
7. Іванова М. І., Швець В. Я., Саннікова С. Ф., Варяниченко О. В., Бардась А. В. Соціальна відповідальність як ключова компетенція забезпечення сталого розвитку підприємств. *Бізнес Інформ*. 2023. №3. С. 176–186. URL: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2023-3-176-186>
8. Ivanova, M., Shvets, V., Varianychenko, O. Sannikova, S. Acquisition of value-based competencies for effective management of training of specialists. *Management and entrepreneurship: trends of development*, №1(19), С.44–57. URL: <https://doi.org/10.26661/2522-1566/2022-1/19-04>
9. Олійник, Н. Ю. Особистісні процеси професійного розвитку індивіда. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ (серія економічна)*, 2023. №1. С.48–54. URL: <https://doi.org/10.32782/2311-844X/2023-1-7>
10. Шишковський, С., Аблязізов, І., Суховаров-Жорновий, Я. Особливості управління міжнародними проектами. *Економіка та суспільство*. 2023. №56. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-56-142>
11. Юськевич А.І., Легкий О.А. Теоретичні аспекти організаційної культури та її місце в системі менеджменту підприємства. *Класичний приватний університет*. 2020. Випуск 2(19) С. 148–151. URL: http://pev.kpu.zp.ua/journals/2020/2_19_ukr/27.pdf
12. Глобальна ініціатива відповідального лідерства (Global Responsible Leadership Initiative - GRLI). URL: www.grli.org
13. Європейська академія бізнесу і суспільства (European Academy for Business and Society - EABIS). URL: www.eabis.org
14. Європейська асоціація етики бізнесу (European Business Ethics Network - EBEN). URL: www.eben-net.org

15. Офіційний сайт Секретаріату мережі Глобального договору в Україні.
URL: www.globalcompact.org.ua
16. Офіційний сайт Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. URL: <https://naqa.gov.ua/>
17. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua>